

Nieuwsbrief suppletie Roggenplaat

Nummer 3 / september 2016

Beste lezer,

In deze derde nieuwsbrief informeren we u graag over de voortgang van de planuitwerking van de suppletie Roggenplaat.

De suppletie Roggenplaat heeft als doelstelling:

- Behoud van de huidige foerageerfunctie voor vogels van het Roggenplaat- complex voor de komende 25 jaar;
- Voorkomen van een onwenselijke toename van golfslag onder maatgevende condities op de zuidkust van Schouwen;
- Ontwikkelen van kennis voor flexibel, klimaatbestendig en kosteneffectief deltamanagement.

In deze derde nieuwsbrief informeren we u graag over de volgende onderwerpen:

- Stakeholderbijeenkomst 5 juli – het definitieve rapport risicobeoordeling
- Natuurcompensatie voorreverbeteringen
- Voorkeursvariant suppleren aan de hand van de variantenstudie
- Goedkeuring subsidieaanvraag Smart Sediment
- Vaartocht in het kader van de crowdfunding
- Interview met de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta, Johan Jacobs

Stakeholderbijeenkomst 5 juli: het definitieve rapport risicobeoordeling

Op 8 juli 2016 jl. heeft een bijeenkomst met de mosselkwekers plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst is de risicobeoordeling voor een laatste maal besproken. Deze bespreking heeft belangrijke input opgeleverd voor de risicobeoordeling en voor het op te stellen risicomonitoringsprogramma. De risicobeoordeling is hiermee afgerond, maar blijft een levend document, afhankelijk van ontwikkelingen binnen het project. In het risico-monitoringsprogramma worden diverse parameters opgenomen die van belang zijn voor de mosselkwekers, zoals bodemhoogte, zwevend slib, debiet, stroomsnelheden en chlorofyl. Tijdens de bijeenkomst van 8 juli is afgesproken dat ook productie parameters, zoals vleesgewicht, groei en kweekrendement, meegenomen worden in de risicomonitoring. Imares zal dit verder uitwerken waarna het conceptmonitoringplan met de sector besproken wordt.

[Terug naar boven](#)

Voorkeursvariant suppleren aan de hand van de variantenstudie

Het Centre of Expertise (CoE) Delta Technology heeft een variantenstudie ten behoeve van de Roggenplaat suppletie opgesteld. In de variantenstudie zijn drie potentiële varianten uitgewerkt voor het opspuiten van het zand op de plaat. Bij het uitwerken van de varianten is rekening gehouden met een aantal factoren. Zo is rekening gehouden met economische belangen (zoals mosselpercelen), ecologische belangen (zoals natuurlijke oesterriffen), de aanwezigheid van zeehonden en plaatsen met een rijk bodemleven. Ook zijn de afwateringsgeulen en erosie gebieden uitgesloten. Het groene gedeelte in de afbeelding rechts toont aan welke plekken potentieel geschikt zijn om zand op te spuiten.

Tijdens de stakeholderbijeenkomst op 10 mei en de bijeenkomst met de mosselkwekers op 5 juli 2016 jl. is een presentatie gegeven over die drie varianten. In het kort de drie varianten:

- Zandrug: twee grote suppleties, waarbij het zand direct in de definitieve vorm neergelegd wordt.
- Zand- reliëf: meerdere kleine suppleties, waarbij het zand direct in de definitieve vorm neergelegd wordt.
- Zandbron: twee hoge suppleties, waarbij het zand door de natuur verder verspreid wordt.

Het CoE gaf als advies om te kiezen voor de variant zand- reliëf. Deze variant zorgt voor de meest natuurlijke morfologische dynamiek, de meeste spreiding van suppletiezand en mogelijk snelste rekolonisatie, ten opzichte van de twee andere varianten. Tijdens de bijeenkomsten met de stakeholders ging de voorkeur ook uit naar de variant zand-reliëf. De stuurgroep heeft op 11 mei 2016 jl. besloten tot verdere uitwerking van de variant zand- reliëf tot een definitief ontwerp. Het CoE is momenteel bezig met deze uitwerking. De verwachting is dat het concept eind oktober besproken kan worden met alle stakeholders.

[Terug naar boven](#)

Goedkeuring subsidieaanvraag Smartsediment

Op 1 augustus 2016 is de subsidieaanvraag Smartsediment goedgekeurd door het INTERREG- programma Vlaanderen-Nederland. Voor de suppletie Roggenplaat betekent deze goedkeuring dat het benodigde geld voor de uitvoering (m.n. de bijdrage vanuit de regio) nu volledig binnen is.

Smartsediment is een project in de Vlaams-Nederlandse Scheldedelta, waarbij wordt onderzocht hoe slim omgaan met sediment kan bijdragen aan het oplossen van ecologische- en veiligheidsvraagstukken. Een onderdeel van smartsediment is het uitvoeren van maatregelen en bijdragen aan een oplossing voor de erosie van getijdenplaten in de Oosterschelde en het verdwijnen van rustige ondiepe watergebieden in de Westerschelde en Zeeschelde.

Foto: Natuurmonumenten

Provincie Zeeland, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat, Vlaams Ministerie van mobiliteit en openbare werken en het NIOZ zullen tussen 2016 en 2019 samenwerken aan een sedimentbeheer dat bijdraagt aan een ecologisch veerkrachtige, veilige en vitale Scheldedelta. Deze partijen zullen ook met andere overheden, kennisinstellingen en Ngo's partnerschappen aangaan om het sedimentbeheer zo goed mogelijk te doen.

Aangezien de Roggenplaat deel uitmaakt van het gebied, kan de suppletie enorm bijdragen aan kennisontwikkeling voor het sedimentbeheer, de natuurversterking en het optimaliseren van ecosysteemdiensten in de Vlaams- Nederlandse Scheldedelta.

[Terug naar boven](#)

Interview met de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta, Johan Jacobs

Johan Jacobs is bestuurlijk verantwoordelijk vanuit Rijkswaterstaat om de suppletie op de Roggenplaat op een voor de omgeving verantwoorde manier uit te voeren. We vroegen hem naar het belang van de suppletie en de afwegingen die Rijkswaterstaat daarbij moet maken.

Waarom is het besluit genomen om de Roggenplaat te suppleren met zand?

De problematiek van de zandhonger speelt al vanaf de bouw van de Oosterscheldedekering. Vanaf 2007 is Rijkswaterstaat gestart met een verkenning naar de meest effectieve maatregelen voor de aanpak van de zandhonger in de Oosterschelde. De uitkomst is dat de effecten bestreden kunnen worden met het suppleren van zand op slikken, schorren en zandplaten. Aanpak van de Roggenplaat is het meest urgent, omdat oppervlakte en hoogte van deze plaat snel afnemen. Dat gaat ten koste van het bijzondere landschap en de daarvan afhankelijke vogels als scholeksters, wulpen en zilverplevieren, rustende zeehonden en op de lange termijn van de waterveiligheid van het gebied. Vandaar dat de ministeries van I&M en EZ, de provincie Zeeland, Natuurmonumenten, Nationaal Park Oosterschelde en RWS de handen ineen hebben geslagen en afspraken gemaakt hebben om de Roggenplaat aan te pakken.

Wat zijn jullie van plan?

We willen 1/8e deel van de Roggenplaat (ongeveer 200 ha) ophogen met een laag zand. Hiervoor is 1,3 miljoen m³ zand nodig dat we uit een verondieping in de Roompotgeul bij Noord-Beveland willen halen. Het zand zal worden opgezogen en getransporteerd door één of meerdere baggerschepen en op de plaat in vorm worden gebracht door bulldozers. Het werk staat gepland voor de winter van 2017-2018.

Wat betekent dit besluit voor de omgeving?

Dat de prachtige natuur van het Nationaal Park Oosterschelde de komende decennia behouden blijft en de generaties na ons kunnen blijven genieten van het gevarieerde landschap van de Oosterschelde. Tenslotte hebben we ook daarvoor ooit de Oosterscheldedekering gebouwd. Het belang om de Roggenplaat te suppleren, wordt vanuit de regio daarom breed gedragen. De provincie Zeeland, Natuurmonumenten, het Zeeuws Landschap en alle Oosterschelde gemeenten dragen bij. Bovendien hebben meer dan 300 Nederlanders geld gegeven via de crowdfundingactie "Red de Roggenplaat!" Echter ik ben me ook bewust dat op de Oosterschelde, naast de natuurbelangen, ook nog veel andere belangen spelen. Rond de Roggenplaat liggen belangrijke mosselpercelen en worden kreeften gevangen. Daarnaast is de Oosterschelde een geliefd recreatiegebied. Ik vind het daarbij belangrijk om al deze belangen in het oog te houden en zo min mogelijk te schaden. Ook wil ik de overlast van ons werk zo klein mogelijk maken. Daarom is vanaf het begin de dialoog en samenwerking met alle belanghebbenden gezocht. We hebben ze vanaf het begin betrokken om hun belangen al mee te nemen in de planuitwerking. Dialoog en samenwerken, daar geloof ik in.

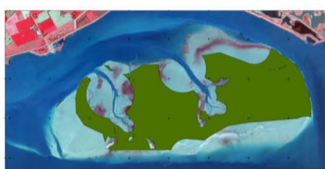
Vragen of opmerkingen?

Heeft u vragen of opmerkingen of wilt u zich aan- of afmelden voor de nieuwsbrief? Neemt u dan contact op met omgevingsmanager Michael de Bruijn. Hij is te bereiken per e-mail op michael.de.bruijn@rws.nl of telefonisch op (06)-51 99 04 26.

Natuurcompensatie voorreverbeteringen

Om overstromingen te voorkomen dienen de dijken langs de oevers van de Ooster- en Westerschelde regelmatig gecontroleerd te worden op hun sterkte. Onderdeel hiervan zijn de vooroevers. Gebleken is dat op drie locaties langs de zuidoever van Schouwen-Duiveland de vooroevers onvoldoende stabiel waren. Om deze weer op sterkte te brengen, zijn er in 2014 bestortingen uitgevoerd. Door de provincie Zeeland is voor het uitvoeren van deze klus een vergunning verleend. Echter naar aanleiding van bezwaren, is deze vergunning door de Raad van State vernietigd. Bij het aanvragen van de nieuwe vergunning moet er ook aangegeven worden hoe en waar er 11,2 ha natuur gecompenseerd moet worden. Er is een onderzoek gedaan naar de meest kansrijke oplossing. Op dit moment lijkt een extra zandsuppletie op de Roggenplaat de beste kansen te hebben. De komende periode zal dit alternatief verder uitgewerkt worden waarbij naast de natuurbelangen ook de belangen van alle stakeholders rond de Roggenplaat nauw betrokken zullen worden.

[Terug naar boven](#)

De groene gebieden zijn geschikt om zand op te spuiten

Foto: Natuurmonumenten

Vaartocht in het kader van de crowdfunding

Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat hebben op 11 september 2016 een vaartocht met de m.s. Onrust langs de Roggenplaat georganiseerd. De vaartocht was bedoeld voor donateurs die een financiële bijdrage hebben gegeven tijdens de crowdfundingactie 'Koop een kuub, red de Roggenplaat' in 2014. Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en Nationaal Park Oosterschelde willen door middel van deze actie de donateurs nogmaals bedanken en hen bijpraten over de ontwikkelingen in het proces. Mede door dit maatschappelijke draagvlak kan de suppletie daadwerkelijk plaatsvinden. Zo'n honderd crowdfundingers hadden zich opgegeven voor deze tocht en werden ontvangen door boswachter Paul Begijn. Boswachter Paul en gids Jos Broeke hebben tijdens de vaartocht uitleg gegeven over wat er boven en onder water leeft en projectleider Eric van Zanten van Rijkswaterstaat heeft verteld waarom het nodig is om de Roggenplaat te suppleren met zand. Naast de onderhoudende toelichtingen genoten de passagiers ook van het mooie weer en de prachtige natuur op de Oosterschelde. Op 25 september wordt er nog een tweede tocht georganiseerd.

[Terug naar boven](#)

Johan Jacobs, hoofdingenieur-directeur bij Rijkswaterstaat Zee en Delta

Welke activiteiten hebben jullie opgepakt om met al deze belangen om te gaan?

In de afgelopen jaren hebben we vier kleinere suppleties aangelegd in de Oosterschelde. Hiermee hebben we ervaring opgedaan die we nu kunnen inzetten om mogelijke nadelige effecten van de suppletie te voorkomen. De verschillende ontwerpvarianten zijn meerdere malen besproken met alle stakeholders om maximaal in te kunnen spelen op alle verschillende belangen. Met de mosselsector hebben we gezamenlijk de risico's van de suppletie voor de mosselpercelen in beeld gebracht. Eén van de genomen maatregelen om de risico's te minimaliseren is het, ondanks meerkosten, afzien van zandwinning in de Hammen. Ook gaan we samen met de kwekers specifieke monitoring opzetten, zodat onvoorziene nadelige effecten vroegtijdig gesignaleerd en zo nodig aangepakt kunnen worden, om schade te voorkomen.

Wat als er toch schade ontstaat?

Als door de suppletie toch schade ontstaat bij belanghebbenden, dan kan er een beroep gedaan worden op de Beleidsregel nadeelcompensatie I&M. Deze procedure in deze beleidsregel voorziet in een deskundige beoordeling van de gestelde schade en het verband met de uitgevoerde werkzaamheden.

Wat zijn de volgende momenten dat de verschillende belanghebbenden betrokken worden?

Zodra het ontwerp van de voorkeursvariant gereed is, zal dit met alle belanghebbenden besproken worden. Afhankelijk van de ingebrachte opmerkingen kan het ontwerp dan nog aangepast worden. Ook zal met de mosselsector gesproken worden over het monitoringplan zodra de eerste versie gereed is. Ik begrijp dat er zorgen leven bij verschillende belanghebbenden, het gaat tenslotte in een aantal gevallen om hun broodwinning. Maar ik heb er vertrouwen in dat we met elkaars inbreng het project kunnen laten slagen.

[Terug naar boven](#)